

**UKRAINA VALITSUSE
JA
EESTI VABARIIGI VALITSUSE
VAHELINE
INVESTEERINGUTE
SOODUSTAMISE JA VASTASTIKUSE KAITSE
LEPING**

Ukraina Valitsus ja Eesti Vabariigi Valitsus (edaspidi nimetatud "Lepingupoold"),

soovides süvendada majanduslikku koostööd mõlema riigi vastastikuse kasu eesmärgil,

püüdes luua ja säilitada soodsaid tingimusi kummagi riigi investeerijate investeeringutele teise riigi territooriumil,

tõdedes, et investeeringute soodustamine ja vastastikune kaitse vastavalt käesolevale Lepingule stimuleerib majanduslikku erainitsiatiivi sel alal,

leppisid kokku järgnevas:

Artikkel 1 **Definitsioonid**

Käesoleva Lepingu tähenduses

1. Mõiste "investeering" hõlmab igat liiki varasid, mis on investeeritud ühe Lepingupoole investeerija poolt seoses tema majandustegevusega teise Lepingupoole territooriumile kooskõlas selle seaduste ja määrustega, hõlmates sealhulgas eelkõige, kuid mitte ainult:

- a) vallas- ja kinnisvara, samuti kõiki muid asjaõigusi nagu hüpoteegid, pandid ning muud sarnased õigused;
- b) ettevõtete osakuid, aktsiaid ja obligatsioone ning teisi ettevõtluses osalemise liike;
- c) nõudeid rahale või mistahes majanduslikku väärtust omavale investeeringutega seotud tegevusele;
- d) õigusi intellektuaalsele omandile, sealhulgas investeeringutega seotud autoriõigusi, kauba- ja teenindusmärke, patente, tööstuslikke disainlahendusi, tehnilisi protsesse, oskusteavet, ärisaladusi, kaubanimetusi ja ettevõtte äriväärtust;
- e) kõiki seadusega või lepingu alusel antud õigusi ja kõiki seaduslikke litsentse ja lube, sealhulgas kontsessioone loodusvarade otsimiseks, kaevandamiseks, kultiveerimiseks ja kasutamiseks.

Varaliste väärtuste investeerimise vormi muutus ei muuda nende kui investeeringute olemust, tingimusel, et selline muutus on tehtud kooskõlas Lepingupoole seadustega, kelle territooriumil investeering on tehtud.

2. Mõiste "investeerija" tähendab igat füüsilist või juriidilist isikut, kes investeerib teise Lepingupoole territooriumile.

- a) Mõiste "füüsiline isik" tähendab igat füüsilist isikut, kes on ükskõik kumma Lepingupoole kodanik vastavalt tema seadustele.

b) Mõiste "juriidiline isik" tähendab kummagi Lepingupoole suhtes igat selle Lepingupoole seadustega kooskõlas ühinemise teel või muul viisil moodustatud ja juriidilise isikuna tunnustatud üksust.

3. Mõiste "tulu" tähendab investeringust saadud summasid ja hõlmab eelkõige, kuid mitte ainult kasumit, intresse, kapitali juurdekasvu, osakuid, dividende, rojalteid ja tasusid.

4. Mõiste "territoorium" tähendab kummagi Lepingupoole suhtes tema võimu alla kuuluvat territooriumi ning merd ja merealuseid alasid, mille suhtes Lepingupool teostab kooskõlas rahvusvahelise õigusega võimu, suveräänseid õigusi või jurisdiktsiooni.

Artikkel 2

Investeeringute soodustamine ja kaitse

1. Kumbki Lepingupool edendab ning loob oma territooriumil teise Lepingupoole investeerijate investeeringutele soodsad tingimused ja lubab selliseid investeeringuid vastavalt oma seadustele ja määrustele.

2. Kummagi Lepingupoole investeerijate investeeringutele antakse teise Lepingupoole territooriumil igal ajal õiglane ja võrdne käsitus ning tagatakse nende täielik kaitse ja julgeolek.

Artikkel 3

Rahvuslik ja enamsoodustatud riigi käsitus

1. Kumbki Lepingupool võimaldab oma territooriumil teise Lepingupoole investeerijate investeeringutele ja tuludele õiglase ja võrdse käsitluse, mis ei ole vähem soodus kui tema enda investeerijate investeeringutele ja tuludele või mistahes kolmanda riigi investeerijate investeeringutele ja tuludele antav käsitus, olenevalt kumb neist on soodsam.

2. Kumbki Lepingupool võimaldab oma territooriumil teise Lepingupoole investeerijatele nende investeeringute haldamisel, hooldamisel, kasutamisel, nendest kasu saamisel või nende käsutamisel õiglase ja võrdse ning mitte vähem soodsa käsitluse kui on tema enda investeerijate investeeringutele ja tuludele või mistahes kolmanda riigi investeerijate investeeringutele ja tuludele antav käsitus, olenevalt kumb neist on soodsam.

3. Käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 sätted ei ole tõlgendatavad ühe Lepingupoole kohustusena laiendada teise Lepingupoole investeerijatele soodustust, mis tuleneb käsitlesest, eelistusest või privileegist, mida esimene Lepingupool võib anda lähtudes:

- a) mistahes tolliliidu-, vabakaubanduspiirkonna-, rahandusliidu- või mõnest muust samalaadsest rahvusvahelisest kokkuleppest, mille alusel on moodustatud taolised liidud või institutsioonid või mõnest muust piirkondliku koostöö vormist, mille liikmeks ükskõik kumb Lepingupool on või võib saada;
- b) mistahes täielikult või põhiliselt maksustamist käsitlevast rahvusvahelisest lepingust või kokkuleppest.

Artikkel 4

Kahjude kompenseerimine

1. Ühe Lepingupoole investeerijatele, kelle investeeringud on kannatanud kahju sõja, relvastatud konflikti, riigis kehtestatud eriolukorra, ülestõusu, vastuhaku, mässu või muude sarnaste sündmuste tõttu teise Lepingupoole territooriumil, tagab teine Lepingupool tagasimaksmisel, hüvitamisel, kompenseerimisel või muude lahenduste puhul käsitluse, mis ei ole vähem soodus kui see, mille Lepingupool tagab oma investeerijatele või mistahes kolmanda riigi investeerijatele.

2. Kahjustamata käesoleva artikli lõiget 1 võimaldatakse ühe Lepingupoole investeerijatele, kes kannavad teise Lepingupoole territooriumil mõnes nimetatud lõikes viidatud olukorras kahju, mille põhjuseks on:

- a) nende vara rekvireerimine selle Lepingupoole jõudude või võimude poolt,
- b) nende vara hävitamine selle Lepingupoole jõudude või ametivõimude poolt, mis ei olnud põhjustatud lahingutegevusest või ei olnud tingitud olukorra vajadustest,

õiglane ja adekvaatne kompensatsioon rekvireerimise ajal või vara hävitamise tulemusel kantud kahjude eest. Vastavad maksed peavad olema vabalt ülekantavad ning need teostatakse ilma viivitusega vabalt konverteeritavas valuutas.

Artikkel 5 **Eksproprieerimine**

1. Kummagi Lepingupoole investeerijate investeeringuid ei tohi teise Lepingupoole territooriumil natsionaliseerida, eksproprieerida või rakendada nende suhtes muid oma toimelt natsionaliseerimise või eksproprieerimisega (edaspidi nimetatud "eksproprieerimine") samaväärseid meetmeid, välja arvatud ühiskondlikes huvides. Eksproprieerimine peab toimuma seaduse alusel ja mitte-diskrimineerivatel põhimõtetel ja sellega peab kaasnema kohene, adekvaatne ja efektiivne kompensatsioon. Selline kompensatsioon peab vastama eksproprieeritud investeeringu turuväärtusele vahetult enne eksproprieerimist või eelseisva eksproprieerimise avalikku teatavakssaamist, hakkab kandma LIBOR'i alusel arvestatud intresse alates eksproprieerimise päevast, peab olema tasutud viivitusega, peab olema efektiivselt realiseeritav ning vabalt ülekantav vabalt konverteeritavas valuutas.

2. Kahju kandnud investeerijal on õigus lasta eksproprieerimist teostanud Lepingupoole seaduse järgi, kooskõlas käesolevas artiklis sätestatud põhimõtetega, selle Lepingupoole kohtuvõimudel või mõnel muul sõltumatul ametkonnal oma juhtum koheselt läbi vaadata ja investeeringu väärtus ära hinnata.

3. Käesoleva artikli lõike 1 sätted kehtivad ka juhul, kui Lepingupool eksproprieerib sellise ettevõtte varad, mis on ühinemise teel või mõnel muul viisil moodustatud tema enda territooriumi mistahes osas kehtivate seaduste alusel ning milles teise Lepingupoole investeerijad omavad osakuid.

Artikkel 6 **Ülekanded**

1. Kumbki Lepingupool tagab teise Lepingupoole investeerijate investeeringute ja tulude piiramatuks ülekandeks kõik õigused ja eelised, mis kehtisid investeeringu tegemise ajal, kuid tingimusel, et investeerija on täitnud kõik rahalised kohustused ja kõik vahetuskorra nõuded. Ülekanded peavad toimuma vabalt konverteeritavas valuutas ilma mingite kitsendusteta ja liigse viivitusega. Sellised ülekanded hõlmavad eelkõige, kuid mitte ainult:

- a) kapitali ja lisasummade ülekandeid investeeringu säilitamiseks või suurendamiseks;
- b) tulude, intresside, dividendide ja teiste jooksvate sissetulekute ülekandeid;

- c) ülekandeid laenude tagasimaksmiseks;
- d) rojalrite või tasude ülekandeid;
- e) investeeringu müügist või likvideerimisest saadava summa ülekandeid;
- f) teise Lepingupoole territooriumil investeeringuga seoses töötavate füüsiliste isikute töötasude ülekandeid;
- g) artiklites 4 ja 5 näidatud kompensatsioonide ülekandeid.

2. Käesoleva Lepingu mõistes on vahetuskursiks ülekande kuupäeval jooksvate tehingute suhtes kehtiv kommertskurss, kui ei ole teisiti kokku lepitud.

Artikkel 7 **Subrogatsioon**

1. Kui üks Lepingupool või tema poolt määratud asutus teeb oma investeerijatele makse teise Lepingupoole territooriumil tehtud investeeringule antud garantii alusel, tunnustab viimatimainitud Lepingupool:

- a) investeerijate kõigi õiguste või nõuete üleminekut esimesena nimetatud Lepingupoolele või tema määratud asutusele seaduse või õigusliku tehingu alusel, samuti
- b) et esimesena nimetatud Lepingupoolele või selle määratud asutusele on õigus kasutada subrogatsiooni alusel selle investeerija õigusi ja rakendada tema nõudeõigusi ning et ta võtab enda peale investeeringuga seotud kohustused.

2. Ülekantud õigused või nõuded ei tohi ületada investeerija algseid õigusi või nõudeid.

Artikkel 8

Investeeringutega seotud vaidluste lahendamine ühe Lepingupoole ja teise Lepingupoole ühe investeerija vahel

1. Kõik vaidlused, mis võivad tekkida ühe Lepingupoole investeerija ja teise Lepingupoole vahel seoses investeeringuga teise Lepingupoole territooriumil, lahendatakse vaidluspoolte vahel läbirääkimiste teel.
2. Kui ühe Lepingupoole investeerija ja teise Lepingupoole vahelist vaidlust ei ole võimalik lahendada sel teel kuue kuu jooksul, võib investeerija esitada vaidluse:
 - a) Rahvusvahelisele investeeringualaste vaidluste lahendamise keskusele (ICSID), võttes arvesse Washingtonis 18. märtsil 1965 allakirjutamiseks avatud "Riikide ja teiste riikide kodanike vaheliste investeeringualaste vaidluste lahendamise konventsiooni" kehtivaid sätteid juhul, kui mõlemad Lepingupoole on selle konventsiooniga ühinenud; või
 - b) vahekohtunikule või rahvusvahelisele *ad hoc* arbitraa_ikohtule, mis on moodustatud ÜRO Rahvusvahelise Kaubandusõiguse Komisjoni (UNCITRAL) arbitraa_ireeglite alusel. Vaidluspoolel võivad kirjalikult kokku leppida nende reeglite muutmise suhtes. Arbitraa_iotsused on lõplikud ja siduvad mõlemale vaidluspoolele.

Artikkel 9

Lepingupoolte vahelised vaidlused

1. Vaidlused Lepingupoolte vahel seoses käesoleva Lepingu tõlgendamise või tema rakendamisega lahendatakse võimaluse korral diplomaatiliste kanalite kaudu.
2. Kui vaidlus ei leia sel teel lahendust kuue kuu jooksul, edastatakse see ükskõik kumma Lepingupoole palvel kooskõlas käesoleva artikli sätetega arbitraa_ikohtule.
3. Arbitraa_ikohus moodustatakse iga juhtumi jaoks eraldi järgmisel viisil. Kumbki Lepingupool määrab kahe kuu jooksul, arvates arbitraa_itaotluse laekumise kuupäevast, ühe arbitraa_ikohtu liikme. Need kaks liiget valivad kolmanda riigi kodaniku, kes määratakse mõlema Lepingupoole nõusolekul kohtu esimeheks (edaspidi nimetatud "eesistuja"). Eesistuja määratakse ametisse kolme kuu jooksul, arvates ülejäänud kahe liikme määramise päevast.

4. Kui käesoleva artikli lõikes 3 nimetatud ajavahemiku jooksul ei ole tehtud vajalikke määramisi, siis võib paluda teha määramised Rahvusvahelise Kohtu presidendil. Kui Rahvusvahelise Kohtu president juhtub olema ükskõik kumma Lepingupoole kodanik või kui ta mingil muul põhjusel ei saa nimetatud funktsioone täita, palutakse teha määramised Rahvusvahelise Kohtu asepresidendil. Kui ka asepresident juhtub olema ükskõik kumma Lepingupoole kodanik või kui ta mingil muul põhjusel ei saa nimetatud funktsioone täita, siis palutakse määramised teha Rahvusvahelise Kohtu ametiastmelt järgmisel liikmel, kes ei ole kummagi Lepingupoole kodanik.

5. Arbitraa_ikohus võtab oma otsused vastu häälteenamusega. Need otsused on siduvad mõlemale Lepingupoolele. Kumbki Lepingupool kannab ise oma vahekohtuniku kulud ning tema esinduskulud arbitraa_iprotsessil. Eesistuja kulud ja ülejäänud kulud kannavad mõlemad Lepingupoole võrdses osas. Arbitraa_ikohus võib määrata oma otsusega, et üks Lepingupooltest kannab suurema osa kuludest ning see otsus on siduv mõlemale Lepingupoolele. Arbitraa_ikohus määrab ise oma protseduurireeglid.

Artikkel 10

Muude reeglite ja erikohustuste täitmine

1. Kui mõnd küsimust reguleerib samaaegselt nii käesolev Leping kui ka mõni teine rahvusvaheline leping, millega mõlemad Lepingupoole on ühinenud, ei ole miski käesolevas Lepingus takistuseks kummalegi Lepingupoolele või tema territooriumil investeringuid omavale investeerijale rakendamaks reegleid, mis talle tema olukorras on soodsamad.

2. Kui ühe Lepingupoole poolt vastavalt tema seadustele ja määrustele või teiste lepingute spetsiifilistele sätetele teise Lepingupoole investeerijatele antav käsitus on soodsam kui sätestatakse Lepingus, siis rakendatakse soodsamat käsitlust.

Artikkel 11

Käesoleva Lepingu kehtivus

Käesoleva Lepingu sätted kehtivad tulevikus ühe Lepingupoole investeerijate poolt teise Lepingupoole territooriumile tehtavate investeringute suhtes ning ei kehti investeringualaste vaidluste või investeringuga seotud nõuete suhtes, mis tekkisid või mis tehti enne käesoleva Lepingu jõustumist.

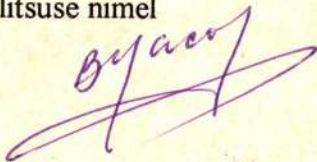
Artikkel 12
Jõustumine, kestus ja lõpetamine

1. Kumbki Lepingupool teatab kirjalikult teisele Lepingupoolele käesoleva Lepingu jõustamiseks siseriikliku seadusandlusega nõutavate protseduuride täitmisest. Käesolev Leping jõustub teise teate laekumise kuupäeval.
2. Käesolev Leping jääb jõusse kümneks aastaks. Seejärel on ta jätkuvalt jõus kuni kaheteistkümne kuu möödumiseni päevast, mil ükskõik kumb Lepingupooltest on teisele edastanud kirjaliku teate Lepingu lõpetamise kohta.
3. Käesoleva Lepingu kehtimise ajal tehtud investeeringute suhtes kehtivad käesoleva Lepingu sätted edasi kümme aastat alates selle lõpetamise päevast, mis ei takista aga üldiste rahvusvahelise õiguse reeglite jätkuvat kehtimist pärast seda.

EELTOODU KINNITUSEKS on käesolevale Lepingule alla kirjutanud selleks oma Valitsuste poolt täielikult volitatud isikud.

KOOSTATUD kahes eksemplaris ...Kiëvis 15. veebruaril..... 1995
ukraina, eesti ja inglise keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentseid. Lahknevuste korral tõlgendamisel prevaleerib ingliskeelne tekst.

Ukraina
Valitsuse nimel

Eesti Vabariigi
Valitsuse nimel

